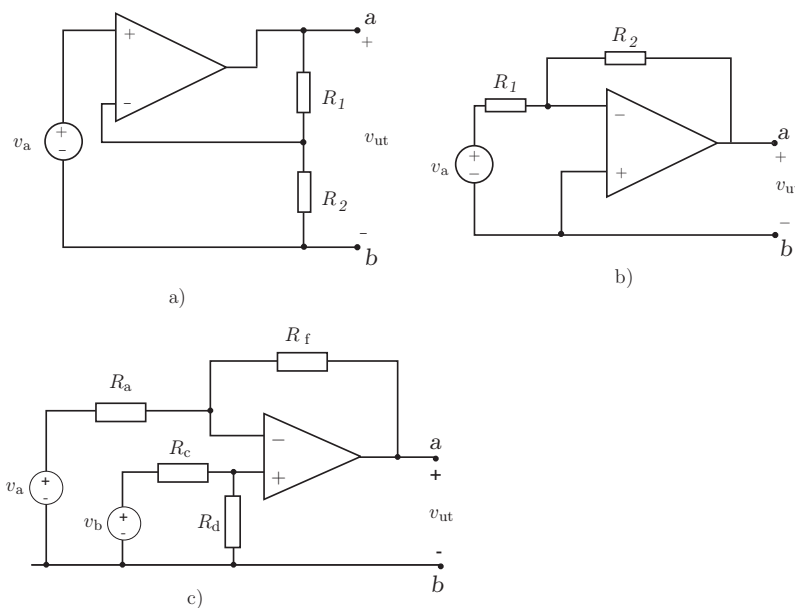

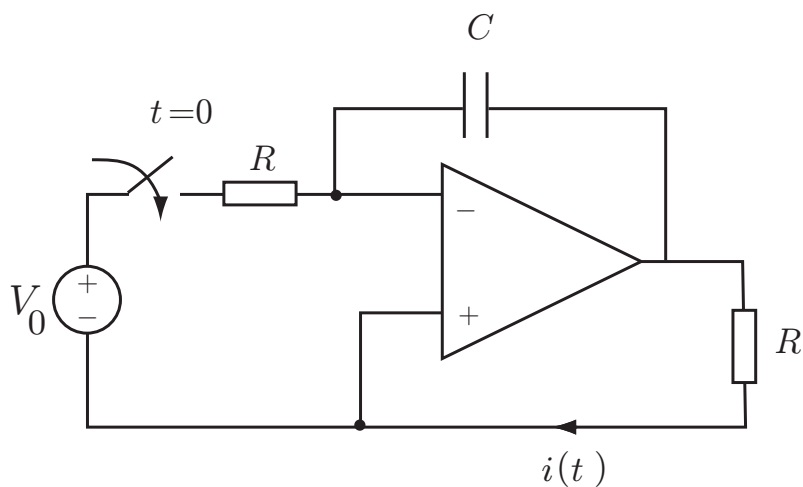
1

a) Bestäm v_{ut} för de tre OP-kopplingarna. v_a , v_b och samtliga resistanser är kända. Operationsförstärkarna är ideala.

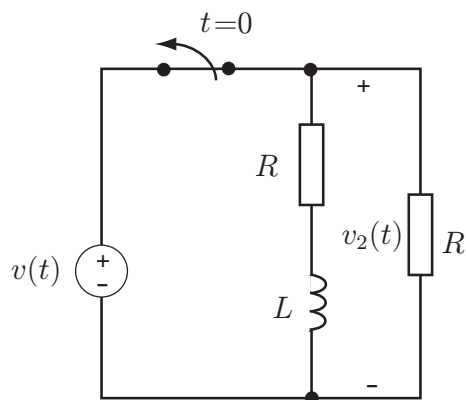
b) Antag att du har en signal som ges av $v_1(t) = v_m(t) + v_k(t)$ och en signal som ges av $v_2(t) = v_m(t)$. Du vill få bort $v_m(t)$ i din utsignal samt förstärka $v_k(t)$ med en faktor 10. Vilken av de tre kopplingarna är bäst att använda? Ange hur du kan koppla in dina signaler och ge lämpliga värden på de resistanser du använder.

2

Operationsförstärkaren kan ge maximalt utspänning, d.v.s. $|v_{\text{ut}}| \leq 10$ V utspänning. Den kan antas vara ideal innan den maximala utspänningen nås. Spänningskällan ger spänningen $V_0 = 2$ V och $R = 1$ k Ω och $C = 0.1$ mF. Bestäm strömmen $i(t)$ för $t > 0$ och rita en graf över strömmen som funktion av tiden.

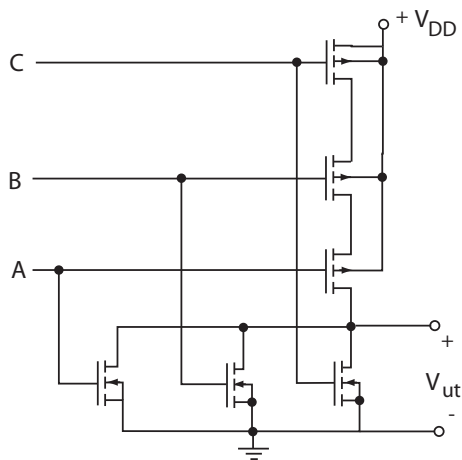
3

Induktansen L är vald så att $\omega L = R_1$.

- Antag att spänningskällan är en likspänningskälla och att kontakten öppnas vid $t = 0$. Bestäm $v_2(t)$ för $t > 0$.
- Antag att spänningskällan ger växelspänningen $v(t) = V_0 \sin \omega t$ och att kontakten öppnas vid $t = 0$. Bestäm $v_2(t)$ för $t > 0$.

4

V_{DD} är större än transistorernas tröskelspänningar.

- a) Bestäm sanningstabellen för kretsen.
- b) Ange vilka transistorer som är NMOS och vilka som är PMOS i kretsen.
- c) Beskriv hur NMOS transistorerna fungerar när $V_{GS} = 0$ respektive $V_{GS} = V_{DD}$. Beskriv hur PMOS transistorerna fungerar när $V_{GS} = 0$ respektive $V_{GS} = V_{DD}$.

Lösningar

1

- a) Det vanliga kraven på en ideal operationsförstärkare är att $v_p = v_n$ och $i_p = i_n = 0$. Tillsammans med nodanalys ger det v_{ut}

Svar:

För a) gäller $v_{ut} = (1 + R_1/R_2)v_a$

För b) gäller $v_{ut} = -R_2/R_1 v_a$

För c) gäller $v_{ut} = \frac{R_a + R_f}{R_a} \frac{R_d}{R_d + R_c} v_b - \frac{R_f}{R_a} v_a$

- b) För att v_m skall försvinna väljer vi att $\frac{R_a + R_f}{R_a} \frac{R_d}{R_d + R_c} = \frac{R_f}{R_a}$. Det ger $\frac{R_c}{R_d} = \frac{R_a}{R_f}$. Eftersom v_k skall förstärkas med en faktor 10 låter vi $\frac{R_c}{R_d} = \frac{R_a}{R_f} = 0.1$. Vi kopplar in v_1 som v_b och v_2 som v_a .

2

Eftersom kretsen är en integrator fås utspänningen

$$v_{ut}(t) = -\frac{1}{RC} \int_0^t V_0 dt = -V_0 \frac{t}{RC}$$

så länge $|v_{ut}(t)| \leq 10$ V Motsvarande ström ges av

$$i(t) = \frac{v_{ut}(t)}{R} = -V_0 \frac{t}{R^2 C}$$

Tidpunkten när utspänningen når 10 V ges av

$$V_0 \frac{t}{RC} = 10 \Rightarrow t = RC \frac{10}{V_0} = 0.5 \text{ s}$$

efter det blir strömmen $i(t) = -10/R$

Svar: Strömmen ges av

$$i(t) = \begin{cases} -0.02t \text{ A, för } 0 < t < 0.5 \text{ s} \\ -0.01 \text{ A, för } t > 0.5 \text{ s} \end{cases}$$

3

Låt strömmen genom spolen vara $i_L(t)$ med referensriktning nedåt i spolen. För $t > 0$ får vi en RL -krets med begynnelsevillkoret $i_L(0) = \frac{V_0}{R}$. Differentialekvationen som bestämmer strömmen är

$$L \frac{di_L(t)}{dt} + 2Ri_L(t) = 0$$

Lösningen ges av

$$i_L(t) = i_L(0)e^{-t/\tau} = \frac{V_0}{R}e^{-t/\tau}$$

där $\tau = L/2R$. Spänningen $v_2(t)$ ges av

$$v_2(t) = -Ri_L(t) = -V_0e^{-t/\tau}$$

b) Kontakten öppnas vid tidpunkten $t = 0$ och före det råder ett stationärt tillstånd. För $t < 0$ kan vi bestämma strömmen genom spolen mha $j\omega$ -metoden. Denna ger

$$I_L = \frac{V_0}{R + j\omega L} = \frac{V_0}{R(1 + j)} = \frac{V_0}{\sqrt{2}R}e^{-j\pi/4}$$

Motsvarande tidsberoende ström är

$$i_L(t) = \frac{V_0}{\sqrt{2}R} \sin(\omega t - \pi/4)$$

.

Strömmen $i_L(t)$ ges för $t > 0$ av

$$i_L(t) = i_L(0)e^{-(t-t_1)/\tau} = -\frac{V_0}{\sqrt{2}R} \sin(\pi/4)e^{-(t-t_1)/\tau} = -\frac{V_0}{2R}e^{-(t-t_1)/\tau}$$

Spänningen $v_2(t)$ ges för $t > 0$ av

$$v_2(t) = -Ri_L(t) = \frac{V_0}{2}e^{-t/\tau}$$

4

a) Kretsen är en NOR gate.

Sanningstabellen blir följande:

A	B	C	V_{ut}
0	0	0	1
1	0	0	0
1	1	0	0
1	0	1	0
0	1	0	0
0	1	1	0
0	0	1	0
1	1	1	0

b) De tre övre är PMOS och de tre undre NMOS.

c) För NMOS gäller att kanalen under gaten är ledande om $V_{GS} = V_{DD}$ och strypt om $V_{GS} = 0$. För PMOS är det tvärtom.